

Pol Hoste

Een bagatelle

Een dame struikelde over een totempaal, vroeg zich af wie er op het idee was gekomen om in een Vlaamse, zei ze, stad een totempaal op de openbare weg te leggen. Kuifje had ze genoeg gelezen, aan Tintin ontbrak het haar niet en een heer die zich over haar knie boog, over haar beslommelingen ten aanzien van haar lichaam en haar uiterst lichte val, vertrouwde ze toe dat omvangrijke groepen negers, zei ze, hij verstond zangers, een politiek correct zanger/componist, in de stad rondzwierven, (ze zei 'zwieren') en samenhookten in stalletjes die je in volkstuintjes aantrof, waaruit ze een paar honderd Roemenen hadden verdreven om er vervolgens alle groentebedden tot op de grond af te vreten, hun kinderen vooral, zei ze, geen kiwi's, kokosnoten of ananassen, maar bietjes, radijsjes, slaatjes, worteltjes, preitjes, seldertjes.

Aannemingswerken of tuinbouw zat er bij dat soort niet in, ze lieten de weggrottende tuinhuisjes verkrotten en vulden met christelijke liederen uit de koloniale tijd van hun bezette land onze lucht, zei ze, terwijl het moet zijn 'de' lucht, desnoods het dichtelijke enigszins in onbruik geraakte 'zwerk'. Waarna de zanger als zijn mening te kennen gaf dat ook wij bezet waren geweest - aan de opsomming van ons bekende Europese volkeren kwam geen einde - maar dat wij ons hadden bevrijd. 'Hebben wij ons niet bevrijd?' vroeg hij terwijl hij de dame onder de oksels nam en haar op bijzonder elegante, bijna muzikale om niet te zeggen erotische wijze liet rechtstaan, ik schreef bijna 'verhief', terwijl zij, zolang hij haar gezelschap hield, liever bij de totempaal was blijven liggen. Laat rust waar rust is.

De vraag van haar beschermheer aldus onbeantwoord latend gaf zij zich over aan een monoloog over niet onbelangrijke levensvragen. Zo vroeg zij zich bijvoorbeeld af waarom wij oksels hebben, als het niet is om er door onze medemensen aan opgetild te worden.

De kracht van de totem velt ons, maar wie vleit zich neer aan onze zijde? De openbare orde niet, de gerechtelijke instanties nog minder. Dag in dag uit verschrikkelijke misdaden. U kunt zich voorstellen hoe zij over hun medemensen denken. En de wanhopige die slechts om recht verzoekt? Tegen een compleet ontredderde kiesgerechtigde zei ik ooit eens: 'Mijnheer, wend u tot uw vorst, het is nutteloos, maar het is goed.'

'Al die negers,' riep de dame uit, nadat ze was opgestaan, ik schreef bijna 'uit haar as verzezen'. 'Ze dragen een kap!' En de behulpzame heer, die tussen zijn sonates door wel eens een bagatelle componeerde, realiseerde zich dat hij zijn gade - het woord 'gading' ware hier beter - nog steeds strak bij de teugels hield om na een hele rust een tweede val te voorkomen. Verder leek het stuk hem compleet onuitvoerbaar. Niet alles ligt zomaar voor het grijpen.

Daarop dankte de zeer licht geblesseerde de haar volslagen onbekende, muzikaal begaafde wel-doener voor de beschaving waarmee hij na haar val - ze beschouwde zich graag als een vesting omgeven door bidonvilles met Roemenen of Tutsi's - haar verdediging, zei ze, op zich had genomen, te meer daar zij de tijd gekomen achtte om in haar eentje heel veel vernietigende zoetigheid te gaan eten en naar de lucht te gapen terwijl ze hete koffie dronk. Een Biscuit was welkom, een sigaartje zelfs. Ze voelde zich gelukkig wanneer alles geurde naar internationaal nieuws, drukinkt, wanhoop en verveling.

Hoe makkelijk, bedacht ze, verongelukt de mens. De tijd glijdt weg in opperhuid, pigment en gebeente en waar blijft het leven? In de modezaak aan de overkant scheen er geen einde te komen aan commercieel vertrouwelijke gedachtewisselingen. Een verkoopster nam een zijden sjaal tussen haar vingers, liet de kleuren openvloeien onder minderwaardig halogeenlicht. Door het geweld van de pure verblinding vielen ze in hun

samenstellende delen uit elkaar, waarna iemand een kleinigheid kocht.

En de waanzinlievende zanger/componist die op het punt had gestaan dit paradijsje te betreden en een bijzonder donkergroen jasje te passen, was het niet dat de uiterst lichte val van een bezeerde dame, een stadje op zichzelf, hem daarvan had

weerhouden, een ogenblik slechts, waarna het reeds te laat was...nam zijn fiets, men zou een wagen verwachten, neen, een herenfiets en reed - een sterke heer - de stad uit om zich van op een brugje in het water te spiegelen. Niet zelden keerde hij hier terug om aan zijn bestaan toe te voegen wat verloren was gegaan. ■

